

Rapport for 3. kvartal 2023

KBN

Kommunalbanken

Innholdsfortegnelse

Om KBN

- 3 Bærekraftig samfunnsbygger
- 3 En av de største norske innlånerne
- 3 AAA-rating

Finansielle nøkkeltall

Styrets beretning

- 6 Solid etterspørsel etter nye utlån og vekst i netto renteinntekter.
- 6 Resultat i kvartalet
- 7 Resultat hittil i år
- 8 Utlån
- 9 Finansmarkeder
- 9 Overgang til ny referanserente
- 10 Innlån
- 11 Likviditetsforvaltning
- 11 Kapital
- 12 Klimaregnskapet hittil i år
- 12 Utsiktene fremover

Resultat

Balanse

Endringer i Egenkapital

Kontantstrømoppstilling

Noter til kvartalsregnskapet

- 18 Regnskapsprinsipper
- 18 Note 1 Netto renteinntekter
- 19 Note 2 Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter
- 20 Note 3 Klassifisering av finansielle instrumenter
- 21 Note 4 Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi
- 23 Note 5 Utlån til kunder
- 24 Note 6 Forventet kredittap
- 24 Note 7 Sertifikater og obligasjoner
- 25 Note 8 Kreditteksponering i sertifikater og obligasjoner
- 26 Note 9 Obligasjongjeld og Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak
- 27 Note 10 Ansvarlig kapital
- 28 Note 11 Kapitaldekning

Kontaktinformasjon

Om KBN

Kommunalbanken AS (KBN) er et av Norges største finansforetak med om lag 500 milliarder kroner i forvaltningskapital. Vi tilbyr lån til kommuner, fylkeskommuner og selskaper som utfører kommunale oppgaver, og har som ambisjon å bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling.

KBN er 100 prosent eid av staten Norge. KBN ble etablert i 1927 og er i dag den største långiveren til kommunesektoren.

Totalt har vi
341 mrd. kr
utestående i lån til sektoren.

Bærekraftig samfunnsbygger

KBN har en sterk markedsposisjon og ønsker å bruke denne til å fremme lokalsamfunn som er bærekraftige, både økonomisk, sosialt og miljømessig. Vi er opptatt av at kommunene skal ta framtidrettede valg når de investerer, og vi tilbyr litt lavere rente på lån til prosjekter som har en tydelig klimaambisjon. I tillegg bruker vi ressurser på å spre kunnskap om klimaendringer og -risiko, og om renter, økonomi og gjeldsforvaltning blant folkevalgte og administrasjonen i kommunene.

En av de største norske innlånerne

Utlån til kommunesektoren finansieres ved at KBN låner penger direkte i kapitalmarkedet. KBN er i dag en av de største norske innlånerne i internasjonale kapitalmarkeder, og har et årlig innlånsbehov på rundt 100 milliarder kroner. KBNs grønne obligasjoner finansierer lavutslippsløsninger og klimatilpasningstiltak i norsk kommunesektor. KBN har en mer enn ti år lang historikk som utsteder av grønne obligasjoner.

AAA-rating

KBN har en konservativ risikoprofil og er en av få AAA-ratede finansinstitusjoner i verden. KBN har aldri hatt tap på utlån. Som statseid selskap med offentlig mandat, sterk kapitalbase, solid drift og lav risikoappetitt, har KBN høyeste oppnåelige kredittrating hos Standard & Poor's og Moody's.

Finansielle nøkkeltall

(Beløp i NOK 1 000 000)	januar - september 2023	januar - september 2022	2022
RESULTAT			
Netto renteinntekter	1 572	1 387	1 866
Kjernerresultat ¹	938	840	1 081
Resultat etter skatt	866	- 283	- 60
Kostnadsprosent ²	15,1 %	15,3 %	15,8 %
Egenkapitalavkastning etter skatt ³	6,3 %	-2,7 %	-0,8 %
Egenkapitalavkastning etter skatt (kjernerresultat) ⁴	7,6 %	6,8 %	6,6 %
Totalkapitalavkastning etter skatt ⁵	0,2 %	-0,1 %	0,0 %
UTLÅN			
Utbetaling nye lån	32 186	24 064	39 261
Samlede utlån ⁶	341 150	322 617	328 401
12 måneders utlånsvekst i prosent ⁷	5,7 %	2,6 %	1,7 %
Grønne utlån ⁸	46 556	39 112	41 421
Grønne utlån som andel av utlånsportefølje	13,6 %	12,1 %	13,3 %
Andel kommuner med grønne lån ⁹	39,1 %	36,9 %	38,0 %
LIKVIDITET⁶	129 261	111 749	109 959
INNLÅN			
Nye innlån	62 771	53 544	86 994
Samlede innlån ⁶	467 286	452 838	429 206
FORVALTNINGSKAPITAL	527 969	528 522	492 450
EGENKAPITAL			
Egenkapital	20 671	18 576	18 903
Ren kjernekapitaldekning	18,2 %	17,9 %	19,0 %
Uvektet kjernekapitalandel	4,0 %	3,7 %	3,9 %
REGULATORISK LIKVIDITETSRESERVE (LCR)¹⁰			
Total	283%	545%	261%
NOK	95%	105%	95%
EUR	121%	901%	441%
USD	175%	410%	242%
AUD	26 525%	2 024%	1 078%
GBP	Uendelig	Uendelig	1 958%
ANDRE NØKKELTALL			
Markedsandel eks. Husbanken ¹¹	50,4 %	42,7 %	49,7 %
Kjønnsbalanse i KBN ¹²	38%	43%	43%
Utslipp i tonn CO ₂ e ¹³	71,9	52,5	79,7

Fotnoter

¹ Resultat etter skatt fratrukket netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter etter påregnet skatt ved 25% skattesats og fratrukket andel tilordnet fondsobligasjonseiere. Resultatmålet inkluderes for å gi relevant informasjon om selskapets underliggende drift.

² Driftskostnader i prosent av sum av netto renteinntekter og andre driftsinntekter justert for netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter.

³ Andel av resultat for regnskapsperioden tilordnet aksjonær i prosent av gjennomsnittlig egenkapital (annualisert). Gjennomsnittlig egenkapital er beregnet basert på månedlig egenkapital, ikke tillagt periodens overskudd, men fratrukket utbytte fra tidspunktet dette er utbetalt samt tillegg eller reduksjon av selskapets aksjekapital i løpet av perioden.

⁴ Kjernerresultat i prosent av gjennomsnittlig egenkapital (annualisert).

⁵ Andel av resultat for regnskapsperioden tilordnet aksjonær i prosent av gjennomsnittlige eiendeler (annualisert). Gjennomsnittlige eiendeler er beregnet basert på månedlige eiendeler.

⁶ Hovedstol

⁷ 12 måneders vekst i utlån til kunder basert på samlede utlån (hovedstol).

⁸ Utestående grønne lån i henhold til KBNs kriteriesett for grønne lån. Banken har i tillegg en mindre beholdning grønne lån som ble gitt før kriteriesettet ble innført, som ikke lenger finansieres med grønne obligasjoner. Samlede utestående grønne utlån er på 48,5 mrd. kroner.

⁹ Prosentandel av kommuner i KBNs utlånsportefølje med grønne lån.

¹⁰ Liquidity coverage ratio (LCR) er et mål på den regulatoriske likviditetsreserven. LCR er definert som beholdning av likvide eiendeler over netto likviditetsutgang i en gitt stressperiode med varighet på 30 kalenderdager.

¹¹ KBNs markedsandel basert på sektorkode 6500 fra KBN delt på totale utlån til samme sektor med utgangspunkt i SSBs K2- rapportering. Utlån fra Husbanken er trukket ut fra beregningen da KBN ikke konkurrerer om disse lånene.

¹² Målt som andel kvinner av alle ansatte.

¹³ KBNs beregnede utslipp.

Se for øvrig oversikt over og beskrivelse av alternative resultatmål publisert på kbn.com.

Styrets beretning

Solid etterspørsel etter nye utlån og vekst i netto renteinntekter.

KBN oppnådde netto renteinntekter på 556 mill. kroner i tredje kvartal 2023, mot 473 mill. kroner i samme periode i 2022. God utlånsvekst hittil i år bidrar sammen med renteøkning til inntektsutviklingen. Bankens portefølje av utlån til kunder er økt med 5,6 mrd. kroner i kvartalet. Veksten i grønne utlån utgjorde 2,4 mrd. kroner i kvartalet. Resultat for regnskapsperioden ble 197 mill. kroner i tredje kvartal 2023, mot 145 mill. kroner i samme periode i 2022.

Resultat i kvartalet

Kjernerresultatet¹ i tredje kvartal 2023 utgjorde 298 mill. kroner, mot 249 mill. kroner i tredje kvartal 2022. Økte netto renteinntekter er årsaken til den gode økningen. Hovedårsaken til bedringen i netto renteinntekter er stigende rentenivå.

Netto renteinntekter beløper seg til 556 mill. kroner i tredje kvartal 2023, mot 473 mill. kroner i tilsvarende periode i 2022. Pengemarkedsrenten har økt videre gjennom kvartalet som følge av at Norges Bank økte styringsrenten med 0,25 prosentpoeng i rentemøtet 16. august og med ytterligere 0,25 prosentpoeng i rentemøtet den 20. september. Norges Bank signaliserte at det trolig blir en renteheving igjen i rentemøtet i desember, men dette er avhengig av den økonomiske utviklingen. Styringsrenten er nå på 4,25 pst. KBN økte PT-renten med 0,4 prosentpoeng med effekt fra 5. september og videre med 0,1 prosentpoeng med effekt fra 23. oktober.

Resultat for regnskapsperioden for tredje kvartal 2023 endte på 197 mill. kroner, mot 145 mill. kroner i tilsvarende periode i 2022. I tredje kvartal 2023 er det regnskapsført netto urealiserte tap på finansielle instrumenter på 187 mill. kroner, mot netto urealisert tap på 163 mill. kroner i tredje kvartal 2022. Fastrenteutlån med tilhørende sikringsinstrumenter bidro med netto urealisert gevinst på 152 mill. kroner i tredje kvartal 2023, hovedsakelig grunnet en moderat reduksjon i kredittpåslag i kommunemarkedet. Tilsvarende netto urealisert verdiendring på fastrenteutlån med tilhørende sikringsinstrumenter utgjorde -543 mill. kroner i tredje kvartal 2022. KBN innførte sikringsbokføring for alle nye fastrenteutlån fra 1. januar 2022. Innføring av sikringsbokføring for fastrenteutlån vil over tid redusere porteføljen av fastrenteutlån som regnskapsføres til virkelig verdi og derigjennom redusere netto urealiserte verdiendringer som regnskapsføres i resultatet.

Bankens likviditetsportefølje med tilhørende sikringsinstrumenter medførte et netto urealisert tap på 71 mill. kroner i kvartalet, mens bankens innlån med tilhørende sikringsinstrumenter medførte et netto urealisert tap på 267 mill. kroner i ordinært resultat hovedsakelig grunnet økte basisspreader. Urealiserte tap og gevinster forventes å reverseres, enten i takt med at markedsf forholdene normaliseres, eller i takt

¹ Resultat for regnskapsperioden justert for Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter etter påregnet skatt ved 25 pst. skattesats, og fratrukket Andel tilordnet fondsobligasjonseiere. Resultatmålet inkluderer for å gi relevant informasjon om selskapets underliggende drift.

med at instrumentenes løpetid nærmer seg forfall. Salg av verdipapirer fra likviditetsporteføljen har medført et realisert tap på 5 mill. kroner i tredje kvartal.

Bankens forventede kredittap er relativt begrensede på grunn av at norske kommuner ikke kan gå konkurs. Også bankens likviditetsportefølje er av svært høy kredittkvalitet. Bankens avsetning for slike tap er redusert med 7 mill. kroner i tredje kvartal 2023. Reduksjonen skyldes modelljusteringer og en estimert nedgang i misligholdsrisiko.

Bankens driftskostnader beløper seg til 87 mill. kroner for kvartalet, mot 67 mill. kroner i samme periode i fjor. Kostnadsøkningen tilskrives økt aktivitet hovedsakelig tilknyttet utvikling, lønnsvekst og prisstigning.

Resultat hittil i år

Kjernerresultatet² for de første ni månedene i 2023 utgjorde 938 mill. kroner, mot 840 mill. kroner i tilsvarende periode i 2022. Netto renteinntekter hittil i 2023 utgjorde 1.572 mill. kroner, mot 1.387 mill. kroner i tilsvarende periode i 2022. Økningen skyldes stigende rentenivå kombinert med økte utlånsmarginer og god utlånsvekst.

Resultat for regnskapsperioden hittil i 2023 utgjorde et overskudd på 866 mill. kroner mot et underskudd på 283 mill. kroner i tilsvarende periode i 2022. Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter hittil i år utgjorde -216 mill. kroner, mot -1.567 mill. kroner i tilsvarende periode i 2022. Netto urealisert verdiendring på fastrenteutlån til virkelig verdi som følge av kredittspreadutgang, er hovedårsaken til de urealiserte tapene både i 2023 og 2022.

Bankens driftskostnader utgjorde 238 mill. kroner hittil i 2023 mot 197 mill. kroner i samme periode i 2022. Kostnadsøkningen tilskrives økt aktivitet, lønnsvekst og prisstigning. Bankens kostnadsprosent³ utgjorde 15,1 pst. hittil i 2023, mot 15,3 pst. i tilsvarende periode i 2022. Økte inntekter forklarer den reduserte kostnadsprosenten.

KBNs annualiserte egenkapitalavkastning basert på ordinært resultat er 6,3 pst. hittil i 2023, mot -2,7 pst. i tilsvarende periode i 2022. Basert på kjernerresultatet er den annualiserte egenkapitalavkastningen 7,6 pst. hittil i 2023, mot 6,8 pst. i tilsvarende periode i 2022.

Bankens totalresultat for perioden hittil i 2023 utgjorde 758 mill. kroner, mot 202 mill. kroner i tilsvarende periode i 2022. Totalresultatet så langt i 2023 inkluderer verdiendring på gjeld som skyldes endring i egen kredittrisiko på 107 mill. kroner etter skatt.

2 Resultat for regnskapsperioden justert for Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter etter påregnet skatt ved 25 pst. skattesats, og fratrukket Andel tilordnet fondsobligasjonseiere. Resultatmålet inkluderer for å gi relevant informasjon om selskapets underliggende drift.

3 Driftskostnader i prosent av sum av Netto renteinntekter og Andre driftsinntekter fratrukket Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter.

Tabell 1: Resultat for regnskapsperioden og totalresultat

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	Q3 2023	Hittil i år 2023	Q3 2022	Hittil i år 2022	2022
Netto renteinntekter	556	1 572	473	1 387	1 866
Transaksjonskostnader	28	93	28	92	133
Urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	- 187	- 216	- 163	-1 567	-1 622
Forventet kredittap	- 7	- 11	23	22	28
Netto gevinst/(tap) på markedstransaksjoner	- 5	91	- 1	16	6
Driftskostnader	87	238	67	197	271
Skattekostnad	60	261	46	- 191	- 120
Resultat for regnskapsperioden	197	866	145	- 283	- 60
<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	Q3 2023	Hittil i år 2023	Q3 2022	Hittil i år 2022	2022
Resultat for regnskapsperioden	197	866	145	- 283	- 60
Verdiendring på gjeld som skyldes endring i egen kredittrisiko	- 89	- 143	452	648	800
Gevinst/tap på pensjonsforpliktelse etter skatt	0	0	0	0	2
Skatt på postene i totalresultatet	22	36	- 113	- 162	- 200
Totalresultat	130	758	484	202	541

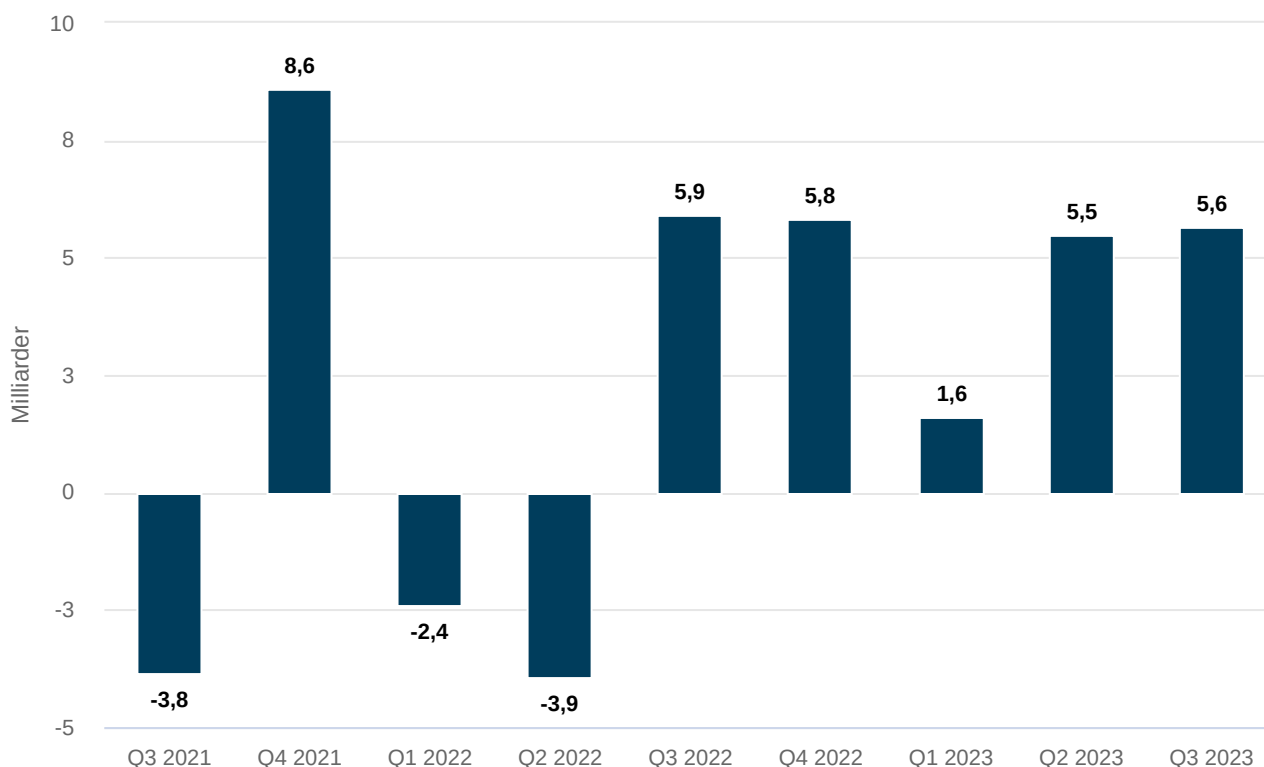
Utlån

KBN's utlånsportefølje utgjorde 341 mrd. kroner ved utgangen av tredje kvartal 2023. Utlånsporteføljen økte med 5,6 mrd. kroner i kvartalet, mot 5,9 mrd. kroner i tilsvarende periode i fjor. Mindre gunstige rentebetingelser ved utstedelser i kapitalmarkedet for bankens kunder i perioden, har gitt gode markedsbetingelser for bankens lange lån med avdrag.

Det forventes økende etterspørsel etter nye låneopptak i gjenværende del av året, i tråd med normal sesongvariasjon. Vedvarende høye kredittspreader i kapitalmarkedet gjør det mindre gunstig for kundene å finansiere seg med kortere løpetider i kapitalmarkedet. Det forventes derfor fortsatt god etterspørsel etter refinansieringer over i lange lån med avdrag. Figuren nedenfor viser utvikling i bankens kvartalsvise utlånsvekst fra tredje kvartal 2021 til i dag.

Veksten i grønne lån er fortsatt god og var på 2,4 mrd. kroner i tredje kvartal 2023, mot 3,1 mrd. kroner i tilsvarende periode i 2022. KBN har i kvartalet blant annet gitt et større grønt lån til Oslo kommune til finansiering av Tåsenhjemmet og Majorstuhjennene. Ved utgangen av kvartalet består bankens utlånsportefølje av 14,2 pst. grønne lån. Målet ved utgangen av 2023 er 15 pst.

Beregnet tolv måneders gjeldsvekst for kommunesektoren var per utløpet av august på 7 pst. Korrigert for låneopptak i Husbanken er gjeldsveksten på 6,1 pst. Sterk prisvekst og et høyere rentenivå medfører at det forventes svakere investeringsvekst og dermed lavere gjeldsvekst i 2023 enn tidligere år. KBNs markedsandel korrigert for lån i Husbanken, er ved utgangen av august på 50,4 pst.

Figur 1: Kvartalsvis utlånsvekst i mrd. kroner

Finansmarkeder

Prisstigningen er redusert i løpet av 2023, men er fremdeles vesentlig over sentralbankenes inflasjonsmål i mange land i verden, inkludert i Norge. Flere sentralbanker har følgelig satt opp styringsrentene. I Norge har sentralbanken hevet renten med 1,5 prosentpoeng i løpet av året. Inflasjonen var 3,3 pst. ved siste inflasjonsmåling i Norge i september, og viser da et markant fall fra foregående måneder. Kjerneinflasjonen var på 5,7 pst. Inflasjonen er like fullt over inflasjonsmålet og det er knyttet usikkerhet til hvor lang tid det vil ta før den kommer innenfor målet. Målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2 pst. Amerikansk dollar og Euro har styrket seg mot de fleste valutaer gjennom året, inkludert den norske kronen. Den norske kronen er på et historisk lavt nivå. Markedet priser nå inn ca. 50% sannsynlighet for ytterligere en renteheving i Norge, og forventer i stor grad at rentetoppen er nådd. Usikkerheten fører til at det kan forventes fortsatt volatilitet i både rentemarkedet, aksjemarkedet og for den norske kronen.

Kredittspreadene i både kommune og OMF-markedet falt ved starten av året, men steg igjen utover i påfølgende måneder. Ved utgangen av tredje kvartal er kredittspreadene fremdeles på høyere nivåer enn ved årsskiftet. Det er usikkerhet knyttet til fremtidig utvikling både nasjonalt og internasjonalt.

Overgang til ny referanserente

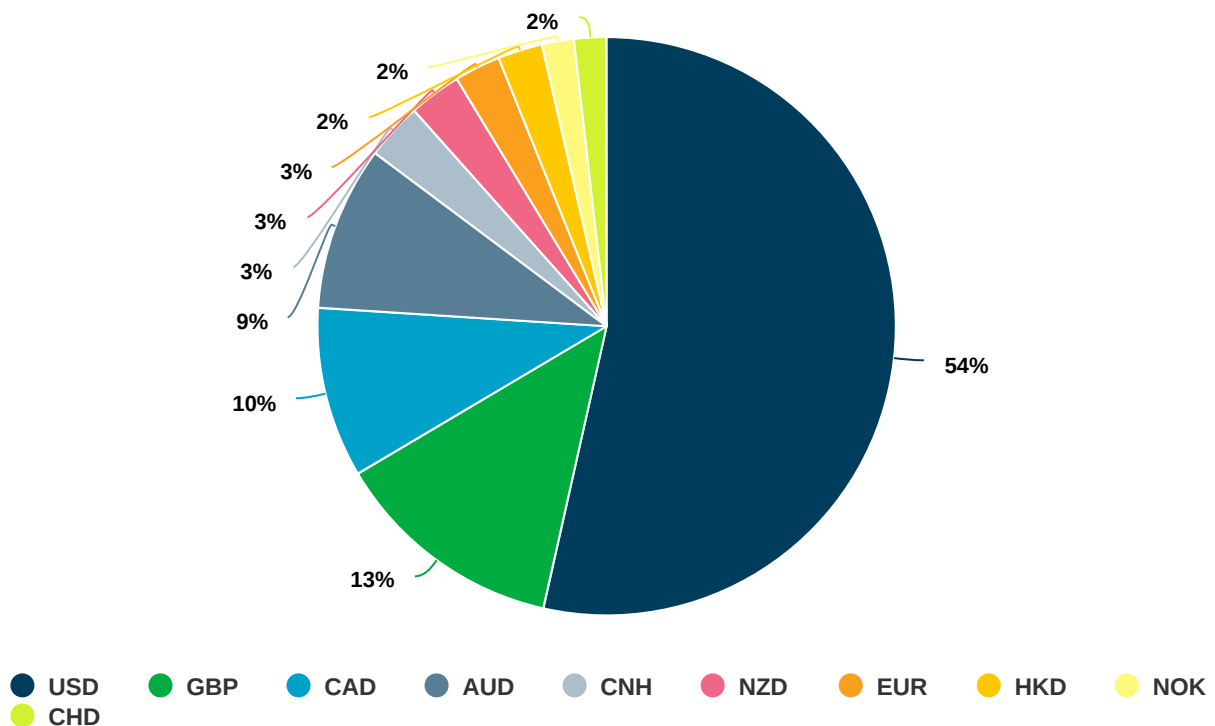
Storbritannias Financial Conduct Authority (FCA) besluttet i 2020 at LIBOR skulle opphøre og ikke lenger kvoterer fra 1. juli 2023. Denne referanserenten måtte dermed erstattes av en ny, og risikofri referanserente for aktuelle kontrakter og aktivitet. For USD ble Libor erstattet av referanserenten Secured Overnight

Financing Rate (SOFR). KBN hadde ingen obligasjoner med flytende LIBOR-rente på overgangstidspunktet, men hadde en betydelig portefølje av finansielle derivater med USD LIBOR som referanserente. Endringen var regulert i en overgangsklausul i ISDA-avtalen for finansielle derivater, noe som innebar at referanserenten ble endret fra 3 måneders USD Libor til USD SOFR med et spreadpåslag på 26,16 basispunkter. KBN konverterte alle løpende derivatkontrakter over til USD SOFR i løpet av 2.kvartal. Konverteringen har ikke hatt vesentlige effekter på resultatet hittil i år.

Innlån

Innlånsaktiviteten i tredje kvartal 2023 har vært på relativt normale nivåer. Markedsusikkerhet i perioden har ikke påvirket KBNs adgang til internasjonale kapitalmarkeder i betydelig grad og banken har gjennomført sine innlånstransaksjoner i henhold til plan. Svekkelsen av den norske kronen mot amerikanske dollar medførte økt likviditet som følge av likviditetstilførsel fra kontantsikkerhet for valutasikringsinstrumenter gjennom tredje kvartal, og dermed noe lavere innlånsaktivitet. Samlet er det hittil i 2023 utstedt obligasjoner tilsvarende om lag 63 mrd. norske kroner fordelt på 43 låneopptak i 10 valutaer, mot 54 mrd. norske kroner i samme periode 2022. Se fordeling i figuren nedenfor.

Figur 2: Innlån hittil i 2023 fordelt på valuta

Fortsatt lave innlånskostnader og god markedsadgang sikres gjennom bankens AAA/Aaa-rating.

Likviditetsforvaltning

Likviditetsporteføljen utgjorde 129 mrd. kroner⁴ ved utgangen av tredje kvartal 2023, mot 112 mrd. kroner på samme tidspunkt i 2022. Likviditetsbeholdningen styres mot å tilsvare 12 måneders finansieringsbehov, inkludert utlånsvekst, og forvaltes ut fra en investeringsstrategi med lav risiko.

Likviditetsporteføljen holdes hovedsakelig i plasseringer med null i risikovekt og særlig god likviditet. 57 pst. av porteføljen er i utenlandsk valuta. Bevegelser i verdien av norske kroner relativt til andre valutaer vil dermed medføre svingninger i likviditetsreserven målt i norske kroner. Svekkelsen av kronen i første halvår, inkludert i tredje kvartal, forklarer dermed økningen i porteføljen fra i fjor, og fra årsskiftet.

Kapital

Ved utløpet av tredje kvartal 2023 var soliditeten i KBN tilstrekkelig, og med god buffer til de myndighetsfastsatte kravene.

Tabell 2: Nøkkeltall soliditet

Per 30. september 2023	Volum i mrd. kroner	Kapitaldekning	Myndighetskrav
Ren kjernekapital	15,8	18,2 %	15,0 %
Kjernekapital	19,3	22,2 %	16,9 %
Total kapital	20,1	23,1 %	19,4 %

Bankens forvaltningskapital var 528 mrd. kroner ved utgangen av tredje kvartal 2023, opp fra 492 mrd. kroner ved årsskiftet. Forvaltningskapitalen var 529 mrd. kroner ved utløpet av tredje kvartal 2022. Økningen fra årsskiftet skyldes i hovedsak likviditetstilførsel fra kontantsikkerhet for valutasikringsinstrumenter grunnet svekkelse av kronen, utlånsvekst og økte balanseverdier som følge av valutaomregning.

KBN har ved utgangen av kvartalet et pilar 2-kapitalkrav som utgjør 2,1 pst. av beregningsgrunnlaget etter pilar 1. Pilar 2-kravet skal dekke risikoer foretaket er utsatt for og som ikke, eller bare delvis, er dekket av de generelle kapitalkravene i pilar 1. Kravet skal oppfylles med minimum 56,25 pst. ren kjernekapital og minst 75 pst. kjernekapital.

Uvektet kjernekapitalandel er 4,0 pst. ved kvartalsskiftet, mot myndighetsfastsatt krav på 3,0 pst.

Soliditeten er sensitiv for store svingninger i valutakurser, spesielt amerikanske dollar mot norske kroner, fordi dette påvirker balansens størrelse gjennom omregning til norske kroner, og ved at endring i verdien av utestående valutasikringsinstrumenter medfører bevegelser i kontantsikkerhet. Når kronen svekker seg mottar KBN sikkerhet, balansen øker og kapitaldekningen reduseres. Når kronen styrker seg, øker kapitaldekningen. Nøkkeltallene for vektet kapitaldekning er i tillegg forbigående påvirket av endringer i

4 Hovedstol

verdien av sikringskontraktene inntil kontantsikkerhet mottas påfølgende dag og denne tilleggseffekten utlignes. KBN har interne buffere som skal sikre at soliditeten ikke faller under regulatoriske krav som følge av valutasingninger.

Klimaregnskapet hittil i år

I 2022 økte KBN sitt langsiktige klimamål for reduksjon av egne utslipp til minst 55 pst. reduksjon innen 2030, sammenlignet med 2019-nivå. Utslippsbanen tilsier et CO₂-utslipp på maksimalt 70 pst. av 2019-nivået i 2023, tilsvarende om lag 130 CO₂e for året. Det har vært en økning i beregnede utslipp fra 2022 til 2023, hovedsakelig grunnet mer normalisert reiseaktivitet i 2023. KBN ligger likefullt godt an til å nå målsettingen om ønsket reduksjon i egne utslipp⁵.

Utsiktene fremover

Norges Bank hevet styringsrenten til totalt 4,25 pst. gjennom sine rentemøter i august og september 2023, og har signalisert høy sannsynlighet for ytterligere renteheving i rentemøtet i desember, men hvor dette er avhengig av den videre utviklingen av økonomien. Norges Bank uttaler at bakgrunnen for hevingene er behovet for å dempe inflasjonen. Målet for pengepolitikken er en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2 pst. Norges Banks siste prognose for styringsrenten tilsier at rentetoppen vil nås i løpet av 2023, men dette vil avhenge av den økonomiske utviklingen.

Krigen i Ukraina og i Midt-Østen, usikkerhet knyttet til økonomisk utvikling og bankuro tidligere i 2023 har medført en vedvarende usikkerhet i rentemarkedet. Kredittspreadutgang for kommuneutsteder i kapitalmarkedet har fortsatt i 2023 og kredittpåslagene er ved kvartalsslutt om lag 4 bp. høyere enn ved årsskiftet for 5 års finansiering. For 3. kvartal isolert er påslagene noe redusert, slik at utgangen fant sted i første halvår. Fortsatt høye påslag i 2023 synliggjør vedvarende nervøsitert i finansmarkedene. Det er fremdeles usikkert om kredittspreadene vil falle utover høsten og vinteren eller normalisere seg på et høyere nivå. Kombinert med stigende pengemarkedsrenter, har dette medført at det har blitt dyrere for våre kunder å finansiere sine investeringer.

I forslag til statsbudsjettet for 2024, Prp. 1 S (2023-2024) for Kommunal- og distriktsdepartementet publisert 6.oktober, er statens langsiktige utbytteforventning for KBN foreslått endret til å utgjøre 55 pst. av bankens kjerneresultat for året. Dagens modell tilsier en utbytteforventning på 4 pst. av verdijustert egenkapital. En endring av utbyttmodell forventes ikke å ha vesentlige effekter på KBNs utlånskapasitet fremover.

KBN har god tilgang til likviditet og vil fortsette å tilby kundene attraktiv finansiering til kommunale og fylkeskommunale investeringer over hele landet.

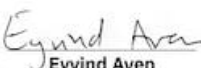
⁵ KBNs klimaregnskap er basert på Greenhouse Gas Protocol Corporate Standard. Egne utslipp består av beregninger innen scope 1 og scope 2 i dette klimaregnskapet.

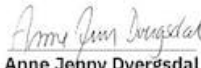
Oslo, 26. oktober 2023

Styret og administrerende direktør for Kommunalbanken AS

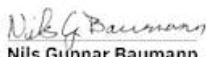

Brit Kristin Sæbø Rugland
STYRELEDER

Rune Midtgaard
STYRETS NESTLEDER

Eyvind Aven
STYREMEDLEM

Anne Jenny Dvergsdal
ANSATTES REPRESENTANT

Toril Hovdenak
STYREMEDLEM

Nils Gunnar Baumann
ANSATTES REPRESENTANT

Ida Espolin Johnson
STYREMEDLEM

Ida Texmo Prytz
STYREMEDLEM

Petter Steen Jr.
STYREMEDLEM

Jannicke Trumpy Granquist
ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Resultat

RESULTATREGNSKAP

(Beløp i NOK 1 000 000)	Note	3.kvartal 2023	januar - september 2023	3.kvartal 2022	januar - september 2022	2022
Renteinntekter fra eiendeler målt til amortisert kost		4 269	10 789	1 586	3 543	6 155
Renteinntekter fra eiendeler målt til virkelig verdi		1 857	4 860	851	1 946	3 026
Sum renteinntekter		6 127	15 649	2 437	5 489	9 180
Rentekostnader		5 570	14 077	1 964	4 103	7 315
Netto renteinntekter	1	556	1 572	473	1 387	1 866
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		28	93	28	92	133
Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	2	- 187	- 216	- 163	-1 567	-1 622
Økt/(reduisert) avsetning for forventet kredittap	6	- 7	- 11	23	22	28
Netto gevinst/(tap) på markedstransaksjoner		- 5	91	- 1	16	6
Sum andre driftsinntekter		- 212	- 207	- 215	-1 665	-1 775
Lønn og generelle administrasjonskostnader		53	144	45	133	166
Avskrivninger		11	31	10	28	38
Andre driftskostnader		23	62	12	36	67
Sum driftskostnader		87	238	67	197	271
Resultat før skatt		258	1 127	191	- 475	- 180
Skattekostnad		60	261	46	- 191	- 120
Resultat for regnskapsperioden		197	866	145	- 283	- 60
Andel tilordnet aksjonær		158	776	127	- 336	- 135
Andel tilordnet fondsobligasjonseiere		39	90	18	52	75

TOTALRESULTAT

(Beløp i NOK 1 000 000)	Note	3.kvartal 2023	januar - september 2023	3.kvartal 2022	januar - september 2022	2022
Resultat for regnskapsperioden		197	866	145	- 283	- 60
Andre innregnede inntekter og kostnader						
<i>Poster som ikke omklassifiseres til resultat</i>						
Verdiendring på gjeld som skyldes endring i egen kredittrisiko	9	- 89	- 143	452	648	800
Aktuarmessig gevinst/(tap) på pensjonsforpliktelse		0	0	0	0	2
Skatteeffekt		22	36	- 113	- 162	- 200
Sum andre innregnede inntekter og kostnader		- 67	- 107	339	486	601
Totalresultat for perioden		130	758	484	202	541
Andel tilordnet aksjonær		91	669	466	150	467
Andel tilordnet fondsobligasjonseiere		39	90	18	52	75

Balanse

(Beløp i NOK 1 000 000)	Note	30. september 2023	30. september 2022	31. desember 2022
Eiendeler				
Fordringer på kredittinstitusjoner	<u>3,4</u>	40 695	49 401	39 512
Andre pengemarkedsinnskudd	<u>3</u>	0	1 828	0
Utlån til kunder	<u>3,4,5,6</u>	335 777	316 912	324 532
Sertifikater og obligasjoner	<u>3,4,6,7,8</u>	128 119	110 766	109 235
Finansielle derivater	<u>3,4</u>	20 500	46 453	16 119
Utsatt skattefordel		2 671	2 990	2 885
Andre eiendeler		207	172	166
Sum eiendeler		527 969	528 522	492 450
Gjeld og egenkapital				
Gjeld til kredittinstitusjoner	<u>3,4</u>	13 167	36 725	6 567
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	<u>3,4,9</u>	9 707	1 066	23 377
Obligasjonsgjeld	<u>3,4,9</u>	441 059	422 907	402 553
Finansielle derivater	<u>3,4</u>	42 560	47 345	39 070
Annen gjeld		49	38	56
Betalbar skatt		0	0	0
Pensjonsforpliktelser		27	32	27
Ansvarlig lånekapital	<u>3,4,9</u>	728	1 834	1 897
Sum gjeld		507 297	509 946	473 547
Innskutt egenkapital		3 895	3 895	3 895
Fondsobligasjoner		3 484	2 392	2 392
Opptjent egenkapital		13 292	12 290	12 617
Sum egenkapital	<u>10</u>	20 671	18 576	18 903
Sum gjeld og egenkapital		527 969	528 522	492 450

Endringer i Egenkapital

(Beløp i NOK 1 000 000)

	1. januar - 30. september 2023				
	Aksjekapital	Fondsobligasjon	Verdiendringer gjeld egen kredittrisiko	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31. desember 2022	3 895	2 392	- 304	12 920	18 903
Resultat for perioden	0	0	0	866	866
Andre innregnede inntekter og kostnader - verdiendring gjeld egen kredittrisiko (etter skatt)	0	0	- 107	0	- 107
Andre innregnede inntekter og kostnader - pensjon (etter skatt)	0	0	0	0	0
Renteutbetaling på fondsobligasjon	0	0	0	- 83	- 83
Utstedelse av fondsobligasjon	0	1 093	0	0	1 093
Utbytte for 2022	0	0	0	0	0
Egenkapital per 30. september 2023	3 895	3 484	- 411	13 703	20 671

	1. januar - 30. september 2022				
	Aksjekapital	Fondsobligasjon	Verdiendringer gjeld egen kredittrisiko	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31. desember 2021	3 895	2 392	- 904	13 698	19 081
Resultat for perioden	0	0	0	- 283	- 283
Andre innregnede inntekter og kostnader - verdiendring gjeld egen kredittrisiko (etter skatt)	0	0	486	0	486
Andre innregnede inntekter og kostnader - pensjon (etter skatt)	0	0	0	0	0
Renteutbetaling på fondsobligasjon	0	0	0	- 62	- 62
Utbytte for 2021	0	0	0	- 646	- 646
Egenkapital per 30. september 2022	3 895	2 392	- 418	12 707	18 576

	1. januar - 31. desember 2022				
	Aksjekapital	Fondsobligasjon	Verdiendringer gjeld egen kredittrisiko	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31. desember 2021	3 895	2 392	- 904	13 698	19 081
Resultat for perioden	0	0	0	- 60	- 60
Andre innregnede inntekter og kostnader - verdiendring gjeld egen kredittrisiko (etter skatt)	0	0	600	0	600
Andre innregnede inntekter og kostnader - pensjon (etter skatt)	0	0	0	2	2
Renteutbetaling på fondsobligasjon	0	0	0	- 74	- 74
Utbytte for 2021	0	0	0	- 646	- 646
Egenkapital per 31. desember 2022	3 895	2 392	- 304	12 920	18 903

Kontantstrømpoppstilling

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	januar - september 2023	januar - september 2022	2022
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Renteinnbetalinger	14 258	4 473	7 680
Renteutbetalinger	-12 561	-2 914	-5 568
Utbetaling av transaksjonskostnader	- 120	- 105	- 131
Gevinst ved realisasjon av finansielle instrumenter	- 13	16	6
Utbetaling til drift	- 207	- 168	- 233
Betalt skatt	0	0	- 525
Netto utbetaling av lån til kunder	-12 727	421	-5 385
Netto (økning)/reduksjon i kortsiktige plasseringer	5 902	-2 208	-21 209
Netto innbetaling/(utbetaling) ved kjøp/salg av verdipapirer	-11 441	8 566	5 944
Netto (økning)/reduksjon i andre eiendeler	- 19	11	- 5
Netto økning/(reduksjon) i annen gjeld	- 10	- 568	- 27
Netto (økning)/reduksjon i finansielle derivater	22 882	27 457	25 528
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	5 943	34 982	6 079
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	- 25	- 29	- 32
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	- 25	- 29	- 32
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Innbetaling ved utstedelse av sertifikatgjeld	91 447	53 776	148 633
Tilbakebetaling av sertifikatgjeld	-106 261	-84 401	-156 685
Nedbetaling på leieforpliktelse	- 8	- 1	- 8
Innbetaling ved utstedelse av obligasjonsgjeld	61 969	53 544	86 995
Tilbakebetaling av obligasjonsgjeld	-53 021	-57 001	-84 295
Renteutbetaling på fondsobligasjon	- 83	- 62	- 74
Utbetaling av utbytte	0	- 646	- 646
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-5 958	-34 790	-6 080
Sum kontantstrøm	- 40	163	- 33
Justering for valutakursendringer	93	- 19	- 24
Netto kontantstrøm etter valutakursendringer	54	144	- 57
Konter og kontantekvivalenter per 1. januar	251	308	308
Netto endring i konter og kontantekvivalenter	54	144	- 57
Konter og kontantekvivalenter ved utgangen av perioden	304	452	251
Herav			
<i>Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist</i>	<i>304</i>	<i>452</i>	<i>251</i>
<i>Gjeld til kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Noter til kvartalsregnskapet

Regnskapsprinsipper

Kommunalbanken AS (KBN) utarbeider regnskap i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) som er godkjent av EU. Det sammendratte delårsregnskapet per 30. september 2023 er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering, og følger samme regnskapsprinsipper og beregningsmetoder som beskrevet i årsregnskapet for 2022. Delårsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap og bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2022. Selskapet har bare ett driftssegment, utlån til norske kommuner og kommunale selskaper. Det foreligger således ikke segmentopplysninger ut over de noteopplysninger som gis om utlån til kunder og virksomheten som helhet.

Utarbeidelse av regnskapet i samsvar med IFRS krever at ledelsen anvender estimater og skjønnsmessige vurderinger som påvirker bokførte verdier av eiendeler og gjeld, og inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger baseres på historisk erfaring og forventninger om fremtidig utvikling.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked eller hvor det ikke er tilgjengelige noterte priser på balansedagen fastsettes ved hjelp av verdsettelsesteknikker. Verdifastsettelse krever at ledelsen gjør vurderinger og bruker forutsetninger om kreditt risiko og likviditetsrisiko for finansielle instrumenter. Selv om skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger baserer seg i størst mulig grad på faktiske markedsforhold på balansedagen, innebærer disse en usikkerhet i regnskapsførte beløp.

Note 1 Netto renteinntekter

(Beløp i NOK 1 000 000)	3.kvartal 2023	januar - september 2023	3.kvartal 2022	januar - september 2022	2022
Fordringer på kredittinstitusjoner	115	286	1	-18	0
Andre pengemarkedsinnskudd	0	11	0	-1	0
Utlån til kunder	3 106	8 239	1 353	3 185	5 274
Finansielle derivater, virkelig verdi sikring utlån	78	124	-15	-35	-30
Sertifikater og obligasjoner	971	2 129	247	412	911
Renteinntekter fra eiendeler målt til amortisert kost	4 269	10 789	1 586	3 543	6 155
Utlån til kunder	413	1 002	505	1 505	1 977
Sertifikater og obligasjoner	334	999	192	462	628
Finansielle derivater	1 110	2 859	154	-21	421
Renteinntekter fra eiendeler målt til virkelig verdi	1 857	4 860	851	1 946	3 026
Sum renteinntekter	6 127	15 649	2 437	5 489	9 180
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	8	18	18
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	185	286	-1	-22	98
Obligasjongjeld	1 522	4 490	997	2 486	3 592
Finansielle derivater, virkelig verdi sikring obligasjonsgjeld	2 383	6 329	436	-233	953
Andre rentekostnader	0	0	0	-12	-12
Rentekostnader fra gjeld målt til amortisert kost	4 091	11 105	1 440	2 236	4 649
Obligasjongjeld	1 059	2 933	846	2 547	3 365
Finansielle derivater	415	4	-338	-726	-761
Ansvarlig lånekapital	6	35	15	46	61
Rentekostnader fra gjeld målt til virkelig verdi	1 480	2 972	523	1 867	2 666
Sum rentekostnader	5 570	14 077	1 964	4 103	7 315
Netto renteinntekter	556	1 572	473	1 386	1 866

KBN har fra 2023 endret presentasjon for renter fra finansielle instrumenter i virkelig verdi sikring. Det innebærer at renter som tidligere har ligget under virkelig verdi er flyttet til amortisert kost. Endringen påvirker kun presentasjonen av renter på finansielle derivater. Historiske data er justert tilsvarende.

Note 2 Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter

(Beløp i NOK 1 000 000)

Netto urealisert gevinst/(tap) på finansielle instrumenter	3.kvartal 2023	januar - september 2023	3.kvartal 2022	januar - september 2022	2022
Utlån til kunder	73	-2 611	-1 320	-7 005	-5 377
Sertifikater og obligasjoner	346	238	- 858	-2 417	-2 177
Finansielle derivater	- 665	1 456	-7 003	-20 144	-18 748
Obligasjonsgjeld	67	758	8 969	27 755	24 485
Ansvarlig lånekapital	- 8	- 56	50	244	196
Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	- 187	- 216	- 163	-1 567	-1 622

Spesifikasjon av totale verdiendringer inkludert sikringsinstrumenter	3.kvartal 2023	januar - september 2023	3.kvartal 2022	januar - september 2022	2022
Utlån til kunder inkludert sikringsinstrumenter	152	- 92	- 543	-1 512	-1 129
Sertifikater og obligasjoner inkludert sikringsinstrumenter	- 71	- 51	29	- 148	- 138
Obligasjonsgjeld og ansvarlig lånekapital inkludert sikringsinstrumenter	- 267	- 72	351	93	- 354
Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	- 187	- 216	- 163	-1 567	-1 622

Spesifikasjon av verdiendringer på finansielle instrumenter i virkelig verdi sikring	3.kvartal 2023	januar - september 2023	3.kvartal 2022	januar - september 2022	2022
Utlån	-160	-1 129	-138	-488	-261
Finansielle derivater, som sikrer utlån	145	1 052	109	438	245
Obligasjonsgjeld	-565	125	7 052	19 838	18 247
Finansielle derivater, som sikrer obligasjonsgjeld	566	-85	-7 061	-19 821	-18 262
Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter	-14	-37	-38	-33	-31

Verdiendringer på gjeld som skyldes endringer i egen kredittrisiko inngår ikke i resultatlinjen Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter som fremkommer i tabellen over. Slike verdiendringer innregnes i andre inntekter og kostnader som en del av totalresultatet. Verdiendringen som fremkommer over for obligasjonsgjeld utgjøres av verdiendringer som skyldes endringer i andre faktorer enn egen kredittrisiko.

Endringer i virkelig verdi oppstår som følge av endringer i markedspriser—i hovedsak obligasjonspriser, renter, kredittspreader, basisswapspreader og valutakurser, og reflekteres i balanseført verdi og i resultatregnskapet. Siden KBN tar begrenset valutarisiko og renterisiko, vil effektene av endringer i disse markedsprisene i stor grad være symmetriske på eiendels- og gjeldssiden av balansen og derfor i mindre grad enn for andre markedspriser gi nettoeffekter i resultatet. For investeringer i likviditetsporteføljen, fastrentelån og egne utstedte obligasjoner målt til virkelig verdi, påvirker imidlertid periodens resultat og totalresultat betydelig av endringer i kredittspreader. På samme måte vil også endringer i basisswapspreader kunne gi vesentlige nettoeffekter i resultatet.

KBN sikrer valutarisiko. Bankens retningslinjer krever sikring av all valutarisiko knyttet til posisjoner i utenlandsk valuta. Det kan imidlertid oppstå kortsiktige nettoposisjoner knyttet til resultat- og balanseposter i USD og EUR. KBNs ramme for valutarisiko i disse valutaene er på 1,6 pst. av ansvarlig

kapital. Dette innebærer at netto resultateffekter fra kortsiktige valutakursendringer er begrenset. Effekter fra valutaomregning av hovedstol fra ikke-derivative renteinstrumenter i utenlandsk valuta, herunder blant annet sertifikater og obligasjoner og utstedt obligasjonsgjeld, og fra renter og over-/underkurs er i resultatregnskapet presentert netto. Tilsvarende verdiendringer fra valutaderivater anvendt som sikringsinstrument i økonomisk sikring av nevnte valutaeksponering, er presentert netto sammen med omregningsdifferanser fra sikringsobjektet. I tabellene over er kun effekter fra valutakursendring på virkelig verdiendring presentert.

Note 3 Klassifisering av finansielle instrumenter

(Beløp i NOK 1 000 000)

Per 30. september 2023	Totalt	FVO	Til virkelig verdi		Til amortisert kost	
			Pliktig mått til virkelig verdi	Virkelig verdi sikring	Virkelig verdi sikring	Holde for å motta
Fordringer på kredittinstitusjoner	40 695	0	0	0	0	40 695
Andre pengemarkedsinnskudd	0	0	0	0	0	0
Utlån til kunder	335 777	73 206	0	0	30 776	231 794
Sertifikater og obligasjoner	128 119	73 660	0	0	0	54 459
Finansielle derivater	20 500	0	19 190	1 310	0	0
Sum finansielle eiendeler	525 091	146 866	19 190	1 310	30 776	326 948
Gjeld til kredittinstitusjoner	13 167	0	0	0	0	13 167
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	9 707	0	0	0	0	9 707
Obligasjonsgjeld	441 059	160 687	0	0	247 403	32 970
Finansielle derivater	42 560	0	23 526	19 034	0	0
Ansvarlig lånekapital	728	728	0	0	0	0
Sum finansiell gjeld	507 222	161 414	23 526	19 034	247 403	55 844

Per 30. september 2022	Totalt	FVO	Til virkelig verdi		Til amortisert kost	
			Pliktig mått til virkelig verdi	Virkelig verdi sikring	Virkelig verdi sikring	Holde for å motta
Fordringer på kredittinstitusjoner	49 401	0	0	0	0	49 401
Andre pengemarkedsinnskudd	1 828	0	0	0	0	1 828
Utlån til kunder	316 912	86 776	0	0	11 379	218 757
Sertifikater og obligasjoner	110 766	66 795	0	0	0	43 971
Finansielle derivater	46 453	0	46 071	382	0	0
Sum finansielle eiendeler	525 360	153 571	46 071	382	11 379	313 957
Gjeld til kredittinstitusjoner	36 725	0	0	0	0	36 725
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	1 066	0	0	0	0	1 066
Obligasjonsgjeld	422 907	176 485	0	0	216 555	29 866
Finansielle derivater	47 345	0	26 443	20 902	0	0
Ansvarlig lånekapital	1 834	1 834	0	0	0	0
Sum finansiell gjeld	509 876	178 319	26 443	20 902	216 555	67 657

Per 31. desember 2022	Totalt	FVO	Til virkelig verdi		Til amortisert kost	
			Pliktig målt til virkelig verdi	Virkelig verdi sikring	Virkelig verdi sikring	Holde for å motta
Fordringer på kredittinstitusjoner	39 512	0	0	0	0	39 512
Andre pengemarkedsinnskudd	0	0	0	0	0	0
Utlån til kunder	324 532	83 650	0	0	15 577	225 305
Sertifikater og obligasjoner	109 235	60 324	0	0	0	48 911
Finansielle derivater	16 119	0	15 837	283	0	0
Sum finansielle eiendeler	489 399	143 974	15 837	283	15 577	313 728
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 567	0	0	0	0	6 567
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	23 377	0	0	0	0	23 377
Obligasjonsgjeld	402 553	154 458	0	0	219 532	28 563
Finansielle derivater	39 070	0	19 417	19 653	0	0
Ansvarlig lånekapital	1 897	1 897	0	0	0	0
Sum finansiell gjeld	473 465	156 355	19 417	19 653	219 532	58 507

Note 4 Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi

Benyttede metoder for fastsettelse av virkelig verdi faller inn under tre nivåer, som reflekterer forskjellig grad av verdsettelsesusikkerhet.

Nivå 1: Bruk av noterte priser i aktive markeder

Nivå 2: Bruk av verdsettelsesmetoder med observerbare markedsdata som input

Nivå 3: Bruk av verdsettelsesmetoder hvor input er basert på vesentlig grad av ikke-observerbare data/estimer

Det vises til note 11 i årsregnskapet for ytterligere informasjon om verdsettelsesmetoder, inndata, analyser av verdiendringer og sensitiviteter. Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi i KBNs balanse fordeler seg på følgende nivåer:

(Beløp i NOK 1 000 000)

Per 30. september 2023	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån til kunder	0	0	73 206	73 206
Sertifikater og obligasjoner	62 057	4 114	7 489	73 660
Finansielle derivater	0	20 316	184	20 500
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	62 057	24 430	80 878	167 366
Obligasjonsgjeld	9 701	126 351	24 634	160 687
Finansielle derivater	0	37 871	4 689	42 560
Ansvarlig lånekapital	0	0	728	728
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	9 701	164 222	30 051	203 975

Per 30. september 2022	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån til kunder	0	753	86 023	86 776
Sertifikater og obligasjoner	53 314	1 637	11 844	66 795
Finansielle derivater	0	46 449	4	46 453
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	53 314	48 839	97 870	200 023
Obligasjonsgjeld	9 270	145 497	21 718	176 485
Finansielle derivater	0	40 637	6 708	47 345
Ansvarlig lånekapital	0	0	1 834	1 834
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	9 270	186 134	30 260	225 664

Per 31. desember 2022	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Utlån til kunder	0	0	83 650	83 650
Sertifikater og obligasjoner	49 861	4 039	6 424	60 324
Finansielle derivater	0	15 967	152	16 119
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	49 861	20 006	90 226	160 094
Obligasjonsgjeld	12 284	122 595	19 580	154 458
Finansielle derivater	0	34 780	4 290	39 070
Ansvarlig lånekapital	0	0	1 897	1 897
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	12 284	157 374	25 767	195 425

Avstemming av endringer i Nivå 3

	Utlån til kunder	Sertifikater og obligasjoner	Obligasjonsgjeld	Ansvarlig lånekapital	Finansielle derivater
Balansført verdi per 31. desember 2022	83 650	6 424	19 580	1 897	-4 138
Kjøp	0	6 605	0	-1 099	-15
Salg	0	-1 396	0	0	0
Nye utstedelser	0	0	6 528	0	0
Nedbetaling	-6 212	-2 601	-1 559	0	1 204
Overføring til Nivå 3	0	1 581	0	0	0
Overføring ut av Nivå 3	-2 750	-3 152	0	0	0
Netto urealiserte verdiendringer resultatført i perioden	-1 482	29	85	-70	-1 557
Balansført verdi per 30. september 2023	73 206	7 489	24 634	728	-4 506

	Utlån til kunder	Sertifikater og obligasjoner	Obligasjonsgjeld	Ansvarlig lånekapital	Finansielle derivater
Balansført verdi per 31. desember 2021	98 853	6 599	30 522	2 092	-8 674
Kjøp	0	7 625	-113	0	0
Salg	0	0	0	0	0
Nye utstedelser	0	0	270	0	-27
Nedbetaling	-10 545	-2 457	-11 379	0	2 263
Overføring til Nivå 3	0	175	0	0	0
Overføring ut av Nivå 3	-1 948	0	0	0	0
Netto urealiserte verdiendringer resultatført i perioden	-338	-98	2 418	-258	-267
Balansført verdi per 30. september 2022	86 023	11 844	21 718	1 834	-6 704

	Utlån til kunder	Sertifikater og obligasjoner	Obligasjonsgjeld	Ansvarlig lånekapital	Finansielle derivater
Balansført verdi per 31. desember 2021	98 853	6 599	30 522	2 092	-8 674
Kjøp	0	9 711	-208	0	0
Salg	0	0	0	0	-30
Nye utstedelser	0	0	766	0	-28
Nedbetaling	-7 136	-7 374	-12 311	0	3 153
Overføring til Nivå 3	0	175	0	0	0
Overføring ut av Nivå 3	-2 943	-2 580	0	0	0
Netto urealiserte verdiendringer resultatført i perioden	-5 124	-108	811	-195	1 441
Balansført verdi per 31. desember 2022	83 650	6 424	19 580	1 897	-4 138

Overføringer til og fra Nivå 3 skyldes hovedsakelig endring i tilgang på observerbare inndata til verdsettelsesmetoder i perioden, samt refinansiering eller produktskifter for utlån til kunder. Det er hittil i 2023 overført netto eiendeler på 210 mill. kroner fra Nivå 2 til Nivå 1, og på 587 mill. kroner fra Nivå 1 til Nivå 2.

Realiserte gevinster og tap på finansielle instrumenter i Nivå 3 er presentert i resultatregnskapet som "Netto gevinst/(tap) på markedstransaksjoner", mens urealisert gevinst/tap er presentert som "Netto urealiserte verdiendringer på finansielle instrumenter" og i Andre innregnede inntekter og kostnader (for verdiendringer som skyldes endringer i egen kreditt). Effekter fra valutaomregning av hovedstol fra ikke-derivative renteinstrumenter i utenlandsk valuta og fra renter og over-/underkurs er i resultatregnskapet presentert netto. Tilsvarende verdiendringer fra valutaderivativer anvendt som sikringsinstrument i økonomisk sikring av nevnte valutaeksponering, er presentert netto sammen med omregningsdifferanser fra sikringsobjektet.

Sensitivitetsanalyse nivå 3

Tabellen nedenfor viser effekten av en 10 bp. økning i diskonteringsrenten for relevante eiendeler og gjeldsposter innenfor nivå 3.

(Beløp i NOK 1 000 000)	30. september 2023		30. september 2022		31. desember 2022	
	Bokført verdi	Sensitivitet	Bokført verdi	Sensitivitet	Bokført verdi	Sensitivitet
Utlån til kunder	73 206	-227	86 023	-311	83 650	-293
Sertifikater og obligasjoner	7 489	-13	11 844	-17	6 424	-17
Fiansielle derivater	-4 506	-32	-6 704	-20	-4 138	-22
Obligasjonsgjeld	-24 634	16	-21 718	24	-19 580	25
Ansvarlig lånekapital	-728	0	-1 834	10	-1 897	9
Total		-257		-314		-297

Note 5 Utlån til kunder

(Beløp i NOK 1 000 000)	30. september 2023	30. september 2022	31. desember 2022
Hovedstol	341 150	322 617	328 423
Påløpte renter	3 042	1 736	1 928
Verdiendring på utlån til virkelig verdi	-6 988	-6 906	-5 506
Verdiendring på utlån til virkelig verdi sikring	-1 389	- 488	- 261
Forventet kredittap	- 38	- 46	- 52
Sum utlån til kunder	335 777	316 912	324 532

Note 6 Forventet kredittap

Tabellen under viser forventet kredittap som del av balanseført verdi av utlån og sertifikater og obligasjoner ved utløpet av perioden.

(Beløp i NOK 1 000 000)	30. september 2023		30. september 2022		31. desember 2022	
	Balanseført verdi	Forventet kredittap	Balanseført verdi	Forventet kredittap	Balanseført verdi	Forventet kredittap
Utlån til kunder (amortisert kost)	262 571	38	230 136	46	240 882	52
Sertifikater og obligasjoner (amortisert kost)	54 459	5	43 971	1	48 911	2
Totalt	317 030	43	274 107	48	289 793	54

Tabellen nedenfor viser en spesifikasjon av periodens endring i forventet kredittap som inngår i resultatregnskapet. Positive tall her tilsier en økning av tapsavsetningen, mens negative tall tilsier en reduksjon av tapsavsetningen.

(Beløp i NOK 1 000 000)	3.kvartal 2023	januar - september 2023	3.kvartal 2022	januar - september 2022	2022
Utlån til kunder	-8,4	-13,8	23,2	21,8	27,4
Sertifikater og obligasjoner	1,4	2,7	-0,3	-0,2	0,1
Totalt	-6,9	-11,0	22,9	21,6	27,5

KBNs forventede kredittap fordeles på trinn 1, 2 og 3. Ihht. nedskrivningsprinsippene i IFRS 9 Finansielle instrumenter, innebærer trinn 1 ingen betydelig økning i kredittrisiko siden innregningstidspunktet. Trinn 2 innebærer en slik betydelig økning, mens trinn 3 innebærer at eiendelen er kredittforringet.

Alle eksponeringer er vurdert til å ligge i trinn 1, både per 30. september 2023, 30. september 2022 og 31. desember 2022.

Note 7 Sertifikater og obligasjoner

(Beløp i NOK 1 000 000)

Sertifikater og obligasjoner fordelt per type utsteder	30. september 2023	30. september 2022	31. desember 2022
Norge			
Utstedt av offentlige ¹	0	0	0
Utstedt av andre	29 514	21 081	20 257
Utland			
Utstedt av offentlige ¹	75 415	78 904	77 918
Utstedt av andre	23 190	10 781	11 061
Sum sertifikater og obligasjoner	128 119	110 766	109 235

¹Herunder, sertifikater og obligasjoner utstedt eller garantert av stater, sentralbanker, delstater, regionale myndigheter og multilaterale utviklingsbanker

Sertifikater og obligasjoner fordelt på gjenværende løpetid	30. september 2023	30. september 2022	31. desember 2022
Under 1 år	42 670	45 555	42 635
1-5 år	84 637	62 535	64 789
Over 5 år	812	2 676	1 811
Sum sertifikater og obligasjoner	128 119	110 766	109 235
Gjennomsnittlig løpetid (år)*	2,0	2,0	2,0

*Løpetiden som fremkommer i tabellen gjelder beholdningen av sertifikater og obligasjoner, dvs eksklusive innskudd i pengemarkedet. Slike innskudd presenteres på balansenlinjene Fordringer på kredittinstitusjoner og Andre pengemarkedsinnskudd. Inkludert slike innskudd er løpetiden for likvide beholdninger 2,0 år per 30. september 2023.

Note 8 Kreditteksponering i sertifikater og obligasjoner

Tall i tabellene representerer faktisk kreditteksponering.

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>											
Forfall Risikoklasse	Eksposering per 30. september 2023										
	< 1 år				> 1 år						Totalt
	A-1	A-2	A-3	Ikke ratet	BBB	A	AA	AAA	Ikke ratet		
Stater og sentralbanker	12 687	0	0	0	0	926	7 647	1 736	0	22 996	
Multilaterale utviklingsbanker	1 374	0	0	0	0	0	1 769	7 029	0	10 172	
Lokale og regionale myndigheter	19 394	0	0	3 655	0	202	14 052	5 795	2 386	45 484	
Finansinstitusjoner	146	0	0	0	0	0	281	0	0	427	
Foretak	2 006	0	0	0	0	1 896	0	1 606	0	5 509	
Obligasjoner med fortrinnsrett	3 408	0	0	0	0	0	0	40 124	0	43 532	
Totalt	39 015	0	0	3 655	0	3 025	23 748	56 290	2 386	128 119	

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>											
Forfall Risikoklasse	Eksposering per 30. september 2022										
	< 1 år				> 1 år						Totalt
	A-1	A-2	A-3	Ikke ratet	BBB	A	AA	AAA	Ikke ratet		
Stater og sentralbanker	26 295	0	0	535	0	4 287	15 200	0	0	46 317	
Multilaterale utviklingsbanker	1 949	0	0	0	0	0	197	4 321	0	6 467	
Lokale og regionale myndigheter	9 324	0	0	3 948	0	0	8 221	4 231	2 104	27 828	
Finansinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Foretak	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Obligasjoner med fortrinnsrett	2 084	0	0	1 421	0	0	2 779	23 870	0	30 154	
Totalt	39 651	0	0	5 903	0	4 287	26 398	32 422	2 104	110 766	

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>											
Forfall Risikoklasse	Eksposering per 31. desember 2022										
	< 1 år				> 1 år						Totalt
	A-1	A-2	A-3	Ikke ratet	BBB	A	AA	AAA	Ikke ratet		
Stater og sentralbanker	24 043	0	0	2 093	0	4 251	11 816	0	0	42 203	
Multilaterale utviklingsbanker	1 962	0	0	0	0	0	1 688	5 012	0	8 661	
Lokale og regionale myndigheter	8 358	0	0	4 079	0	0	9 609	4 457	2 271	28 775	
Finansinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Foretak	395	0	0	0	0	103	0	0	0	498	
Obligasjoner med fortrinnsrett	1 421	0	0	282	0	0	2 775	24 619	0	29 098	
Totalt	36 179	0	0	6 455	0	4 354	25 888	34 089	2 271	109 235	

Note 9 Obligasjongjeld og Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak

(Beløp i NOK 1 000 000)	30. september 2023	30. september 2022	31. desember 2022
Obligasjonsgjeld per 1. januar (nominell verdi inkl. over-/underkurs)	429 206	395 385	395 385
Nye utstedelser	62 771	53 544	86 995
Nedbetalinger	-53 021	-56 772	-83 648
Amortisering inkl. endringer i over-/underkurs	- 803	- 229	- 647
Valutajustering	29 132	60 910	31 122
Obligasjonsgjeld ved periodens slutt (nominell verdi inkl. over-/underkurs)	467 286	452 838	429 206
Påløpte renter	5 269	4 068	4 228
Justering til virkelig verdi	-31 495	-33 998	-30 881
<i>Herav verdiendring som skyldes endring egen kredittrisiko</i>	<i>549</i>	<i>558</i>	<i>406</i>
<i>Herav verdiendring som skyldes annet, til virkelig verdi</i>	<i>-13 041</i>	<i>-21 137</i>	<i>-12 408</i>
<i>Herav verdiendring som skyldes annet, til virkelig verdi sikring</i>	<i>-19 004</i>	<i>-20 472</i>	<i>-18 879</i>
Sum obligasjonsgjeld	441 059	422 907	402 553

(Beløp i NOK 1 000 000)	Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	Obligasjonsgjeld	Ansvarlig lånekapital
Balansført verdi 31. desember 2022	23 377	402 553	1 897
<i>Kontantstrømmer:</i>			
Innbetaling ved utstedelse av gjeld	91 447	61 969	0
Tilbakebetaling av gjeld	-106 261	-53 021	0
<i>Endringer som ikke skyldes kontantstrømmer:</i>			
Endring påløpte renter og amortisering	286	1 042	-25
Endring virkelig verdi	0	-614	56
Tilbakekjøp i forbindelse med utstedelse av fondsobligasjon ¹	0	0	-1 200
Endring som følge av valutakursendring på nominell verdi inkl. over-/underkurs	858	29 132	0
Balansført verdi per 30. september 2023	9 707	441 059	728

¹KBN har i 2023 gjennomført et tilbakekjøp av ansvarlig lånekapital på 1,2 mrd. kroner og en tilhørende utstedelse av fondsobligasjonslån.

(Beløp i NOK 1 000 000)	Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	Obligasjonsgjeld	Ansvarlig lånekapital
Balansført verdi 31. desember 2021	31 567	393 663	2 092
<i>Kontantstrømmer:</i>			
Innbetaling ved utstedelse av gjeld	53 776	53 544	0
Tilbakebetaling av gjeld	-84 401	-57 001	0
<i>Endringer som ikke skyldes kontantstrømmer:</i>			
Endring påløpte renter og amortisering	-22	192	-15
Endring virkelig verdi	0	-28 402	-244
Endring som følge av valutakursendring	145	60 911	0
Balansført verdi per 30. september 2022	1 066	422 907	1 834

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	Obligasjonsgjeld	Ansvarlig lånekapital
Balansført verdi 31. desember 2021	31 567	393 663	2 092
Kontantstrømmer:			
Innbetaling ved utstedelse av gjeld	148 633	86 995	0
Tilbakebetaling av gjeld	-156 685	-84 295	0
<i>Endringer som ikke skyldes kontantstrømmer:</i>			
Endring påløpte renter og amortisering	98	352	1
Endring virkelig verdi	0	-25 285	-196
Endring som følge av valutakursendring	-236	31 123	0
Balansført verdi per 31. desember 2022	23 377	402 553	1 897

Note 10 Ansvarlig kapital

<i>(Beløp i NOK 1 000 000)</i>	30. september 2023	30. september 2022	31. desember 2022
Egenkapital	20 671	18 576	18 903
Fondsobligasjon inkludert i egenkapital	-3 484	-2 392	-2 392
Egenkapital som inngår i ren kjernekapital	17 187	16 185	16 512
Fradrag:			
Balansført utsatt skattefordel*	-974	-1 358	-1 228
Andre immaterielle eiendeler	-152	-141	-143
Påregnelig utbytte	-489	0	0
Verdijustering som følge av krav om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-142	-145	-147
Justering for urealiserte tap (gevinst) gjeld egen kredittrisiko	411	418	305
Sum ren kjernekapital	15 841	14 959	15 299
Annen godkjent kjernekapital	3 484	2 392	2 392
Sum kjernekapital	19 325	17 351	17 691
<i>Tilleggskapital</i>			
Ansvarlig lån	800	2 000	2 000
Sum tilleggskapital	800	2 000	2 000
Sum ansvarlig kapital	20 125	19 351	19 691

*Kun ikke reverserende utsatt skattefordel skal trekkes fra her

Ansvarlig kapital er beregnet i henhold til Kapitalkravsforordningen (CRR). Urealisert gevinst/tap som oppstår som følge av endringer i egen kredittrisiko er relatert til utstedt obligasjonsgjeld.

KBN har i 2023 gjennomført et tilbakekjøp av ansvarlig lånekapital på 1,2 mrd. kroner og en tilhørende utstedelse av fondsobligasjonslån. Begge lånene har førstegangs innfrielsesdato i andre kvartal 2028. Tilbakekjøpet har medført en realisert gevinst på 101 mill. kroner før skatt, som er inntektsført. Transaksjonen medførte en styrking av bankens kjernekapitaldekning og uvektede kjernekapitalandel.

Note 11 Kapitaldekning

(Beløp i NOK 1 000 000)	30. september 2023			30. september 2022	31. desember 2022
	Bokført verdi	Beregningsgrunnlag	Kapitalkrav og -dekning	Kapitalkrav og -dekning	Kapitalkrav og -dekning
Kredittrisiko (Standardmetode)					
Stater og sentralbanker	22 996	0	0	0	0
Lokale og regionale myndigheter	371 734	68 020	5 442	5 120	5 240
<i>Herav norske kommuner</i>	335 777	67 372	5 390	5 093	5 212
Foretak	5 510	1 951	156	0	20
Offentlig eide foretak	9 523	0	0	0	0
Multilaterale utviklingsbanker	10 175	0	0	0	0
Finansinstitusjoner	16 004	3 120	250	366	224
<i>Herav motpartsrisiko for derivater</i>	12 635	2 443	195	326	171
Engasjementer med sikkerhet i boligeiendom	21	21	2	2	2
Obligasjoner med fortrinnsrett	43 502	4 350	348	240	232
Øvrige engasjementer	1 699	4 236	339	329	333
Tilleggskrav for CVA-risiko	236	2 947	236	351	202
Sum kredittrisiko	481 399	84 645	6 772	6 407	6 253
Markedsrisiko	0	0	0	0	0
Operasjonell risiko (Basismetode)		2 374	190	286	190
Minimumskrav ansvarlig kapital		87 019	6 962	6 693	6 443
Kapitaldekning			23,1 %	23,1 %	24,5 %
Kjernekapitaldekning			22,2 %	20,7 %	22,0 %
Ren kjernekapitaldekning			18,2 %	17,9 %	19,0 %
Uvektet kjernekapitalandel			4,0 %	3,7 %	3,9 %

Kontaktinformasjon

Kommunalbanken AS
Postboks 1210 Vika, 0110 Oslo

Besøksadresse:
Haakon VIIIs gate 5b, 0161 Oslo

Telefon: 21 50 20 00
E-post: post@kbn.com

www.kbn.com